

Morse Runner

Arto Liimatta, OH2KW

Tämä pieni ohjelma (0,7 MB!) on Alexin (VE3NEA) tekemä CW-kilpailujen harjoitteluohjelma. Varsinaiseen Morsen opiskeluun löytyy netistä parempiakin ohjelmia. Alexillahan on tarjottavana paljon eri ohjelmia, mm. CW-skimmer, Pileup Runner, OmniRig jne. Hänen verkkosivunsa löytyvät osoitteesta

<https://www.dxatlas.com/>

Avautuvien sivujen vasemmassa reunassa näkyvät Alexin tekemät ohjelmat. Klikkaamalla haluamaasi, saat siitä (hyvin) lyhyen selostuksen ja kuvan.

Ladataksesi ohjelman, klikkaa ylhäällä oikealla olevaa "Downloads" linkkiä, joka johdattaa sinut ohjelmien lataussivulle. Etsi sieltä Morse Runner ja lataa se koneellesi. Pura sen zip-tiedosto ja asenna se sitten järjestelmänvalvojana sopivaan hakemistoon. Käynnistä ohjelma klikkaamalla sen kuvaketta (tai MorseRunner.exe tiedostoa asennushakemistosta).

Kun ohjelma käynnistyy, se avautuu suoraan pääsivulle, josta kisaa operoidaan.

UTC	Call	Recv	Sent	Pref	Chk
00:00:34	N9BUB	599 0001	599 0001	N9	
00:00:49	N2ZZ	599 0001	599 0002	N2	
00:01:02	W5JK	599 0001	599 0003	W5	
00:01:19	N0RUF	599 0001	599 0004	N0	
00:01:37	N3EHY	599 0002	599 0005	N3	
00:02:10	UA6JAD	599 0002	599 0006	UA6	
00:02:36	VE3VHH	599 0002	599 0007	VE3	
00:03:07	K5WO	599 0002	599 0008	K5	
00:03:27	K1MW	599 0009	599 0009	K1	
00:03:49	F5PCQ	599 0004	599 0010	F5	
00:04:27	N9PSG	599 0002	599 0011	N9	
00:05:23	W0HYH	599 0005	599 0012	W0	
00:05:41	AK1N	599 0009	599 0013	AK1	
00:05:57	K6LMN	599 0005	599 0014	K6	

	Raw	Verified
Pts	14	14
Mult	13	13
Score	182	182

Morse Runner -ohjelman pääsivu

Ylhäältä löytyy muutama alasettovalikko, jotka ovat kuvattuna alla

File	Run	Send	Settings
View Score Table			
View Hi-Score web page..			
Audio Recording Enabled			
Play Recorded Audio			
Exit			

Run	Send	Settings	Help
Pile-Up			F9
Single Calls			
WPX Competition			
HST Competition			Ctrl+F9
Stop			

Send	Settings	Help
CQ		F1
Number		F2
TU		F3
My Call		F4
His Call		F5
QSO B4		F6
<?>		F7
NIL		F8

Settings	Help
Call...	
✓ QSK	
CW Speed	>
CW Pitch	>
CW Bandwidth	>
Mon. Level	>
✓ QRN	
✓ QRM	
✓ QSB	
✓ Flutter	
✓ LIDS	
Activity	>
Duration	>
HST Operator...	

Morse Runner -ohjelman **File-**, **Run-**, **Send-** ja **Settings-**alasetoivalikot. Periaatteessa niitä ei juurikaan tarvitse, koska ohjelmaa voi hyvin hallita päänäytön asetuksilla ja valinnoilla.

Help-välilehden alta *About*-valinnalla löytyy ohjelmiston versiotieto, *Readme* antaa käyttöohjeita sekä tietoa ohjelman eri versioiden kehittämisestä ja *Web Page*-valinnalla pääsee Alexin verkkisivuille.

Run välilehden alta löytyvät eri kisamuodot ja kun valitset jonkin niistä, se myös käynnistää kisan:

- **Pile-up:** Eli tässä tulee tavaraa kuten "pile-upissa"
- **Single Calls** Tästä on hyvä aloittaa, vasta-asetat tulevat yksi kerrallaan, vaikeutta voit kontrolloida "Band Conditions" parametreillä
- **WPX Comp.** "World Prefix Contest"-kisa (kiinteät parametrit)
- **HST Comp.** "High-Speed-Telegraph"-kisa, eli nopeille sähköttäjille tarkoitettu kisa

Täältä kisa myös pysäytetään (**Stop**), jos haluat pysäyttää kisan ennen ajastimen määräämää aikaa.

Station valinnat päänäytössä

- **Call** Tähän laitat oman kutsusi (tai muun haluamasi)
- **CW Speed** Tässä asetat sähkötysnopeutesi (siis ohjelma sähköttää automaattisesti)
- **CW Pitch** CW-Pitch säätää myötäkuunteluäänien taajuutta. Kannattaa opetella käyttämään matalaa taajuutta, koska se auttaa erottamaan asemat toisistaan, jos ne kutsuvat yhtäaikaan
- **RX Bandwidth** Vastaanottimen kaistaleveys ("CW-suotimen leveys")

Band Conditions valinnat (näillä bändiolosuhteilla voit säätää vaikeusastetta)

- **QRN** Ilmastohäiriöt päälle/pois
- **QRM** Radiohäiriöt päälle/pois
- **QSB** Radiosignaalin häipyminen päälle/pois
- **Flutter** Radiosignaalin lepatus päälle/pois
- **LIDS** Radiohäiriköt päälle/pois
- **Activity** Asteikolla 1 – 9 kuinka monta asemaa sinua kutsuu keskimäärin samanaikaisesti

Run valinnan alta voit käynnistää halutun kisan ja sen oikealla puolella määritellä harjoituskilpailusi keston.

Ohjelma antaa hyvin todentuntuisen kisaympäristön , jossa vaivaavat mm. toiset taajuudelle tunkijat, erilaiset häiriöt (QRN, QRM, QSB, häiriköt, signaaliroiskeet), tahkoajat - jotka antavat kutsuaan monta kertaa, tauot kun kukaan ei vastaa ja välillä kova kaaos kun on paljon kutsujia. Band Conditions valinnoilla tätä voi säätää (WPX-kisassa ei käytettävissä, kaikki ovat päällä).

Ohjelmassa on hyvää myös se, että funktionäppäimet toimivat hyvin samalla tavoin kuin esim. N1MM Logger+ ohjelmassa oletusarvoisesti. Ohjelma tukee myös ESM- (Enter Sends Message) käytäntöä, joka tekee workkimisestä hyvin helppoa. Periaatteessa vain kutsu pitää kirjoittaa, muuten pärjää ENTER-näppäintä painelemalla. Suosittelen opettelemaan tämän tavan jo aivan alusta asti.

Toki muitakin harjoitusohjelmia löytyy, niitähän ilmestyi jo MS-DOS-aikaan. Esim. Writelogin tekijä Wayne (W5DX) on tehnyt kontestisimulaattorin, joka toimii CW-, RTTY- ja jopa SSB-modella. Se löytyy täältä: <https://writelog.com/downloads/contest-super-simulator>

SSB:lle ei tietenkään ole kovin paljoa harjoitusohjelmia ole, mutta ehkäpä tekoäly alkaa piakkoin niitäkin tuottaa? Siihen asti mm. Youtubesta löytyy kyllä kivoja videoita, vaikkapa PJ2T video ARRL SSB kisasta: <https://www.youtube.com/watch?v=d2zeh7wie0k&t=1104s>

Modesta riippumatta erittäin hyvä tapa harjoitella on mennä kuuntelemaan jotakin kilpailua, vaikei aluksi osallistuisikaan... harjoitus tekee tässäkin mestarin.